

Bilgilendirici Metinlerde Öyküleştirme Tekniğinin Anlamaya Etkisi*

Erol DURAN¹, Nazmiye TOPBAŞOĞLU², Betül SEZGİN TUFAN³

¹ Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi, erol.duran@usak.edu.tr

² Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, nazmiye.topbasoglu@gmail.com

³ Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, btl_szgn@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinleri anlamada, öyküleştirme tekniğinin etkisini araştırmaktır. Araştırmanın birinci çalışma grubunu, ilkokul 4. sınıfa devam eden yirmi dört öğrenci oluşturmaktadır. İkinci çalışma grubu ise 2017-2018 eğitim öğretim yılında 4. sınıfların eğitim öğretim hizmetlerini yürüten yirmi sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışma grubu, kolay ulaşılabilir örneklem tekniği ile belirlenmiştir. Çalışmada, karma desen yöntemlerinden açıklayıcı sıralı karma desen modeli kullanılmıştır. Araştırmada kullanılmak üzere ilkokul 4. sınıf ders kitaplarından, bu seviyeye uygun çocuk dergileri ve kitaplarından, öğretmen ve alan uzmanlarının önerileri doğrultusunda yedi metin belirlenmiştir. Metinler için ikisi basit, üçü derin beş adet anlama sorusu hazırlanmış, hazırlanan sorular her uygulamadan sonra öğrencilere cevaplamaları için verilmiştir. Her uygulama birer hafta ara ile yapılmıştır. İlk iki metin geleneksel yöntem ile yapılmış ve puanların ortalamaları alınarak ön test puanları olarak belirlenmiştir. Daha sonra, öyküleştirelmiş iki metinle uygulamaya hazırlık yapılmıştır. Son iki metinle ise uygulama yapılmış ve öğrencilerin bu iki metinden aldıkları puan ortalamaları son test puanları olarak kabul edilmiştir. Son test puanlarının belirlenmesinden yirmi gün sonra kalıcılık testi yapma amacıyla son öyküleştirelmiş metin ile uygulama yapılmıştır. Öğrencilerin ve öğretmenlerin öyküleştirme tekniğine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla odak grup görüşmesi yapılmıştır. Araştırmada birinci alt problem için elde edilen veriler, bağımlı gruplar t-testi ile analiz edilmiştir. Kalıcılık testi için veriler, Pearson Korelasyon ile analiz edilmiştir. İkinci alt problem için elde edilen veriler öğrencilerin görüşleri doğrultusunda listelenmiştir. Üçüncü alt problem için elde edilen veriler ise öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda kategorileştirilmiştir. Öğrencilerin okuduğunu anlama puanlarına ilişkin yapılan eşleştirilmiş t- testinde bilgilendirici metinleri anlamada; geleneksel yöntem uygulama ve öyküleştirme tekniği kullanma arasında okuduğunu anlama açısından anlamlı bir farklılık olduğunu görülmektedir. Çalışma grubunun son test ve kalıcılık testi başarı puanlarına bakıldığında son test ile kalıcılık testi arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki bulunduğu görülmüştür. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; bilgilendirici metinleri anlamada öyküleştirme tekniğinin öğretim sürecinde kalıcı öğrenmeye katkı sağladığı, öğrencilerin ve öğretmenlerin, bilgilendirici metinleri öyküleştirme tekniğine karşı olumlu tutum sergiledikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anlama, bilgilendirici metin, öyküleştirme tekniği

The Effect of the Narrative Technique on the Comprehension of the Informative Texts

Abstract

The aim of this study is to investigate the effect of the narrative technique on the comprehension of the informative texts of the 4th grade elementary school students. The first study group of the study was 24 students in the 4th grade in primary school. The second study group consists of 20 elementary school 4th grade teachers. The study group was conducted with an easy comparison sampling technique. Explicit sequential mixed pattern model in mixed models. Textbooks from 4th grade textbooks, textbooks from the appropriate children's magazines and books at that level, the recommendation of teachers and field experts. For texts, there are five simple, five deep questionnaires that are very simple, photos for answering to the students after applying them. His practice has been made some weeks apart. The first two text methods were done, and scores were pre-test scores. Later, two texts with stories were prepared. In the last two texts, practice and evaluation, the average score of these two texts was accepted as final test scores. Identification of the final test scores After 20 days, the final text has been applied to test the permanence. A focus group interview was held to determine the views of students and teachers on the narrative technique. The data obtained for the first sub-problem in the study were analyzed by t-test for dependent groups. For the retention test, the data were analyzed by Pearson correlation. The data obtained for the second sub-problem were listed in line with the opinions of the students. The data obtained for the third sub-problem was categorized in the direction of teachers' opinions. The informative texts in the paired t-test on the reading comprehension scores of the students mean; it seems that there is a meaningful difference in terms of understanding between the use of traditional methodology and the use of narrative techniques. When the scores of the final test and retention test of the study group were examined, it was seen that there was a high positive correlation between the posttest and persistence test. According to

* Bu çalışma, 11-14 Nisan 2018 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen, 17. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

the results obtained from the research; it was determined that the narrative technique contributed to permanent learning in the teaching process and that students and teachers showed a positive attitude towards the technique of narrating informative texts.

Keywords: Understanding, informative text, narrative technique

1 Giriş

Eğitim-öğretim süreci içerisinde ders aracı olarak kullanılan metinler bireyin dil becerilerinin gelişimine katkısı açısından önemli bir kavramdır. Metinler yalnızca dil, sosyal ve zihinsel becerilerin geliştirilmesi için kullanılan bir araçtır (Güneş, 2007). Birçok alanı etkilemesi nedeniyle metin kavramı ile ilgili farklı tanımlara rastlamaktayız. Türk Dil Kurumu (2018), metin kavramını bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütünü, tekst veya basılı ya da el yazması parça olarak tanımlarken; Güneş (2007), birbirini izleyen cümleler, sözler ve görsellerden oluşan anlamlı yapılar olarak ifade etmiştir. Akyol (2008) ise bir konuyu, birkaç paragraftan oluşan ve bir ana fikre sahip olan yazıları metin olarak tanımlamaktadır. Metin, birbirini izleyen sıralı ve anlamlı bütünlük oluşturan, karşıdaki kişiye bir mesaj ileten, yazılı ya da sözlü dilsel bir ürün olarak tanımlanabilir (Pilav ve Oğuz, 2013).

Teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin eğitim öğretim sürecinde metinler vazgeçilmez araçlar arasında yer almaya devam etmektedir. Ders kitaplarında da farklı türde birçok metinle karşılaşmaktayız. İlkokul ders kitaplarında özellikle öyküleyici ve bilgilendirici metinlere önemli ölçüde yer verilmektedir. Öyküleyici metinler, öykü, masal ve roman gibi türleri içinde barındıran, yaşantımızı ve düş gücümüzü zenginleştiren öyküleyici anlatım biçimi kullanılan metinlerdir (Güneş, 2007). Metinler öğrencilerin seviyelerine uygun olarak seçilmelidir. Öyküleyici metinlerin okunabilirliği diğer metin türlerine göre daha kolaydır. Bu sebeple öyküleyici metinler, ilkököl Türkçe derslerinde öğrenciler için oldukça önem arz etmektedir.

Öykü anlatma, geçmişten günümüze hayatın her alanında yer alan ve asla yok olmayacak olan bir tekniktir. Geçmiş dönemlere bakıldığında yazının icadından önce ve yazının icadının devamında kültür aktarımı ve eğitim, sözlü olarak sağlanmıştır. Günlük hayatta yaşadığımız olayları, rüyalarımızı ve bazen duygularımızı öyküleştirerek anlatırız. Bunu çoğu zaman gayri ihtiyarı yaparız. Özellikle doğru anlatma, karşıdakinin doğru anlaması amacıyla bilgilerimizi ve düşüncelerimizi öyküleştiririz. Buradaki asıl amaç; iletişim için 'mesajı' 'alıcının' anlayacağı şekilde yorumlamak ve 'mesajı' hatırlanabilir kılmaktır. Özellikle çocuklara bilgileri doğrudan vermek yerine, onların hayal dünyalarında yer edecek biçimde olay örgüsü içinde vermek bilgilerin kalıcılığını artırmaktadır. Bu yüzden öykü ve öyküleştirme tekniğinin eğitimde kullanılması kaçınılmazdır.

Eğitim-öğretim tarihine bakıldığında Homer, Platon, Jesus, Li Po ve Gandhi gibi öğreticiler düşünme gelişimini sağlamak ve bilgi vermek amacıyla efsaneleri, hikâyeleri kullanmışlardır (Zabel,1991). Türk kültüründe gamanlar, kamlar, ozan-baskılar, âşıklar (Köprülü, 1999) aktarmak istenilen mesajları öyküleştirmiştir. Öğrenmeyi geliştirmenin, farklı içerik bilgileri oluşturmanın eğlenceli, yaratıcı ve etkileyici yollarından biri öykü anlatmadır (Green, 2004; Abrahamson, 1998). Eğitimde kullanılan öyküler; öğrencilerde ifade edici, sosyal ve alıcı dil gelişimini destekleyerek onlara problem çözme, hayal güçlerini ortaya koyma, yaratıcılıklarını geliştirme, iç yaşantılarını yansıtmaya olanağı sağlamaktadır (Zembat ve Zülfikar, 2006).

Bilgilendirici metinler, bir konunun derinlemesine öğrenilmesi için bir olguyu, düşünceyi veya durumu açıklayan metinlerdir (Günay, 2007). Öğretici metinler olarak da adlandırılan bilgilendirici metinler; makale, eleştiri, deneme, gezi yazıları, röportaj, günlük, mektup, biyografi ve otobiyografiyi kapsar. Bilgilendirici metinlerde başlık, alt başlık, açıklayıcı şemalar, resimler, grafikler ve bazı kelime veya kelime gruplarını belirten özelliklerin olduğu bilinmektedir. Bilgilendirici metinler; tanıma, sıralama, karşılaştırma, neden sonuç, soru ve çözüm yapıları olmak üzere beş alt başlığa ayrılır. Tanıma yapıları metinde bahsedilen durumu tanıtmaya, sıralama yapıları bilgileri "önce, sonra, daha sonra" gibi bağlantı kelimeleri ile listeleme, karşılaştırma yapıları bilgiler arasında bağları ve farklılıkları ortaya çıkarma, neden sonuç yapıları olaylar arasında neden sonuç bağlantısı kurma, sorunu ve çözüm yapıları problemi ortaya koyma ve probleme çözüm önerileri sunma amaçlarını kapsar. Bu yapılarla sahip metinler, belirtilen amaçlar doğrultusunda düzenlenir. Öyküleyici metinlerin yapısı ise giriş, gelişme, sonuç bölümlerinden oluşur. Giriş bölümünde olaya dair başlangıç yapılır. Öyküde yer alan hikâye unsurları tanımlanır. Gelişme bölümünde bir dizi olaylar sunulur. Sonuç bölümünde ise olayların çözümü ve sonucu verilir. Hikâyede giriş bölümünde 'problem', gelişme bölümünde 'engeller', sonuç bölümünde ise problemin çözümüne dair 'doruk' noktası vardır (Güneş, 2007; Akyol, 2008). Metnin merkezinde olay vardır ve her şey bu olayın etrafında gelişir. Bilgilendirici metinlerde ise metnin merkezinde, açıklanmak istenen konu vardır. Konunun anlaşılması için tanımlamalar, karşılaştırmalar, benzetmeler, nesnel veriler, sebep sonuç ve şart ifadelerine dikkat etmek gerekmektedir (Temizkan, 2009).

Bilgilendirici metinlerde, karmaşık ve anlaşılması güç bilgiler yer almaktadır (Singer, Harkness ve Stewart, 1997). Bilgilendirici metinlerde asıl amaç, konu hakkında bilgi vermektir. İlgili konunun anlaşılması için okuyucunun tecrübesi, hazır bulunuşluğu, konu hakkında terminolojik kelime bilgisi önem taşımaktadır. Okuyucunun konu ile ilgili kelime hazinesi yeterli değilse metnin anlaşılması zorlaşmaktadır. Fakat kelime hazinesinin yeterli düzeyde olmaması, bazı durumlarda bilgilendirici metinleri anlamak için engel teşkil etmez. Çünkü öğrencilere okutulan bilgilendirici metinlerin amacı kelime öğretimi de olabilir.

Bilgilendirici ya da öğretici metinler öyküleyici metinlerden kurmaca olmaması ve serim, düğüm, çözüm gibi bölümleri bulundurmaması açısından farklılık göstermektedir. Öyküleyici metinlerde okuyucu olay örgüsünü takip ederek konunun ana hatlarını anlayabilir. Hikâyelerde yer, zaman, mekân ve karakterlerden oluşan hikâye unsurları yer almaktadır. Öğrenci ya da okuyucu, yazarın betimlemelerine karşın hayal dünyasında hikâye unsurlarını şekillendirmektedir. Bu durum da hikâyede anlatılan konu ya da olayın kalıcılığını artırmaktadır.

Akyol'da (2008) hikâyelerin, mesajı iletmede yaratıcı olarak nasıl kullanıldığını sentezlemede önemli bir açıklama ve katılım, düşünme, öğrenme ve hatırlama aracı olduğunu belirtmiştir. Bu açıdan bakıldığında bilgi vermeye dayalı metinlerin anlaşılması, hikâyeye

etmeye dayalı metinlerden daha zordur. Hikâye edici metinlere karşın özellikle ilkököl öğrencileri bilgilendirici metinleri daha zor anlamaktadır (Best, Floyd ve McNamara, 2008).

İlkökol öğrencilerinin bilgilendirici metinleri daha zor anlamasının bir sebebi okuyucunun bilgilendirici metne alışık olup olmama durumudur. İlkökol ders kitaplarına bakıldığında metinler; hikâye edici metinler, bilgilendirici metinler ve şiirler olarak üçe ayrılır. Metinlerin yaklaşık yüzde 39'u hikâye edici metin, 32'si şiir ve 29'u bilgilendirici metindir. Bu oranlara bakıldığında ilkökulda hikâye edici metinlerin yoğunlukta olduğunu görülmektedir. Bilgilendirici metinlerin ise daha az kullanıldığı görülmektedir. Özellikle ilkökol öğrencilerinin somut işlemler döneminde olmaları sebebiyle de bilgilendirici metinlerle hikâye edici metinlere göre daha az karşılaşması önemli bir durumdur. Ayrıca içinde bulunulan dönemin özellikleri göz önüne alındığında, hayal dünyalarının geniş olması sebebiyle karmaşık bilgilerden çok, olay ağırlıklı metinlerle karşılaşmaları önemlidir.

Alanyazında yapılan çalışmalarda öğrencilerin bilgilendirici metinleri; çoklu ortam öğeleri ile desteklenmiş bilgilendirici metinleri ve hikâye edici metinleri okuma ve anlamaya göre daha çok zorlandıkları görülmektedir (Sidekli, Tangülü ve Yangın 2013; Demirel, 1996). Bu bilgiden yola çıkılarak bilgilendirici metinleri zevkli hale getirmek, bu metinlerin anlaşılabilirliğini sağlamak ya da artırmak amacıyla farklı teknikler kullanılmalıdır. Yukarıda da belirtildiği gibi hikâye formunda bilgi vererek bilginin kalıcılığını sağlamak, eski çağlardan beri kullanılan bir yöntemdir.

Araştırmacılar, bilgilendirici metinleri öyküleştirerek anlatmanın bilgilendirici metinlerin anlaşılabilirliğini kolaylaştırmada yararlı olacağı görüşündedir. Çalışmanın, yukarıda sıralanan nedenlerden dolayı, sınıf eğitimi alanına, ilkökol Türkçe eğitimi araştırmacılarına ve sınıf öğretmenlerine katkı yapacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı ve Alt Problemler

Bu çalışmanın amacı, ilkökol 4. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinleri anlamada, öyküleştirme tekniğinin etkisini araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranacaktır:

1. İlkökol 4. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinleri anlamada, öyküleştirme tekniğinin etkisi nedir?
2. İlkökol 4. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinleri anlatmada öyküleştirme tekniğinin kullanılmasına yönelik düşünceleri nelerdir?
3. İlkökol öğretmenlerinin bilgilendirici metinleri anlatmada öyküleştirme tekniğinin kullanılmasına yönelik düşünceleri nelerdir?

2 Yöntem

Bu bölümde araştırmada kullanılan model, çalışma grubu, verilerin toplanması ve çözümlenmesi ile ilgili veriler verilmiştir.

2.1 Araştırmanın Modeli

Çalışmada, karma desen yöntemlerinden açıklayıcı sıralı karma desen modeli kullanılmıştır. Çalışmanın birinci alt problemi nicel bir model, ikinci alt problemi ise nitel bir model ile tasarlanmıştır. Nicel verilerin ön planda olduğu açıklayıcı sıralı karma desende, nicel verileri açıklamak ve desteklemek için nitel veriler kullanılır (Cresswell, Clark ve diğ., 2003; McMillan ve Schumacher, 2006). Araştırmanın nicel kısmında öğrencilere, uygulama yapılarak öğrencilerin ön test, son test ve kalıcılık puanları belirlenmiştir. Nitel kısmında ise, nicel sonuçları ayrıntılı olarak açıklamak amacıyla çalışma grubundaki öğrenci ve öğretmenlerle görüşme yapılmıştır.

2.2 Çalışma Grubu

Araştırmanın birinci çalışma grubunu, Uşak ilinde 2017-2018 eğitim öğretim yılında ilkökol 4. sınıfa devam eden yirmi dört öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu, kolay ulaşılabilir örneklem tekniği ile belirlenmiştir. Aynı çalışma grubu ile bilgilendirici metinleri öyküleştirme tekniği kullanarak anlatmaya yönelik görüşleri belirlemek amacıyla görüşme yapılmıştır. Araştırmanın ikinci çalışma grubunu, bilgilendirici metinler ve öyküleştirme tekniğine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla ise 2017-2018 eğitim öğretim yılında 4. sınıfların eğitim öğretim hizmetlerini yürüten yirmi sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

2.3 Veri Toplama Araçları

Araştırmada ilköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan yedi adet bilgilendirici metin, "Öyküleştirme Tekniğine Yönelik Öğrenci Görüşlerini Belirleme Ölçeği" ve "Öyküleştirme Tekniğine Yönelik Öğretmen Görüşlerini Belirleme Ölçeği" veri toplama araçları olarak kullanılmıştır.

Araştırmada kullanılan ilköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan yedi adet bilgilendirici metin Türkçe öğretmeni, sınıf öğretmeni ve alan uzmanı ile yapılan grup çalışmasıyla belirlenmiştir. "Öyküleştirme Tekniğine İlişkin Öğrenci Görüşlerini Belirleme Ölçeği" ilkökol 4. sınıfa devam eden yirmi dört öğrenciye uygulanmıştır. "Öyküleştirme Tekniğine İlişkin Öğretmen Görüşlerini Belirleme Ölçeği" ise yirmi ilkökol 4. sınıf öğretmenine uygulanmıştır.

2.4 Veri Toplama Süreci

Araştırmanın veri toplama süreci "Araştırma İzininin Alınması", "Metinlerin Seçilme Aşaması ve Öyküleştirilmesi Süreci", "Uygulama", "Bilgilendirici Metinleri Öyküleştirme Tekniğine Yönelik Görüşleri Belirleme" aşamalarından oluşmaktadır.

Araştırma İzininin Alınması Aşaması

Araştırma için öncelikle, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Uşak İl Millî Eğitim Müdürlüğü arasında yazışmalar yapılmış ve gerekli izinler alınmıştır.

Metinlerin Seçilme Aşaması ve Öyküleştirilmesi Süreci

Uygulamada biçim ve içerik olarak birbirine yakın yedi adet bilgilendirici metin kullanılmıştır. Metinler 4. sınıf MEB ders kitapları ve MEB onaylı yardımcı kitaplardan Türkçe öğretmeni, sınıf öğretmeni ve alan uzmanı ile yapılan grup çalışmasıyla belirlenmiştir. Belirlenen yedi metnin beş tanesi öyküleştirilmiş, iki tane bilgilendirici metin öyküleştirilmeden uygulama öncesinde kullanılmıştır. Öyküleştirilen metinler belirlenen bilgilendirici metinlerin arasında rastgele seçilmiştir. Metinlerin beşi ise öyküleştirme tekniği ile uygulanmıştır.

Seçilen yedi bilgilendirici metinden rastgele seçilen beş adedi; öğrencilere verilmesi planlanan bilgiler ışığında öyküleştirilmiştir. Metinleri öyküleştirirken hikâye unsurları kullanılmıştır. Bilgilendirici metinleri öyküleştirme, sınıf öğretmenleri ve alan uzmanının katıldığı grup çalışması ile yapılmıştır. Geleneksel yöntem ile uygulanan iki bilgilendirici metinde resim olmasından dolayı, öyküleştirme tekniği kullanılan metinlerde de resim kullanılmıştır. Öyküleştirme tekniğinde öğretmen metni sesli olarak (ses tonunu metindeki olaylara ve karakterlere uygun kullanarak) okurken öğrenciler de sessiz okuma yapmışlardır.

Öyküleştirilmeyen iki bilgilendirici metin ön test puanlarını belirlemek üzere geleneksel yöntem ile uygulanmıştır.

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin bilgilendirici metinleri öyküleştirerek anlatma tekniği ile daha önce karşılaşmadığı tespit edilmiştir. Bu sebeple, öyküleştirilen beş metinden rastgele seçilen ikisi uygulamaya hazırlık amacıyla kullanılmış ve bu iki metinden alınan anlama puanları önemsenmemiştir.

Öyküleştirilmiş metinlerden rastgele seçilen ikisi uygulama için kullanılmıştır. Öyküleştirilen son metin ise kalıcılık test puanlarını belirlemek amacıyla kullanılmıştır.

Uygulama

Araştırmanın dördüncü aşamasında uygulama yapılmıştır. Uygulamaya yirmi dört öğrenci katılmıştır. Uygulama altı hafta sürmüştür. Seçilen metinler birer hafta ara ile öğrencilere uygulanmıştır. Belirlenen metinler ilk önce sınıfta işlenmiş, daha sonra metinlerle ilgili hazırlanan ikisi basit üçü derin beş anlama sorusu öğrencilere verilerek cevaplamaları istenmiştir.

İlk iki hafta öyküleştirilmemiş metinler geleneksel yöntemle işlenmiş ve iki haftalık uygulamanın sonunda öğrencilerin bu iki metne ait puan ortalamaları alınarak ön test puanları belirlenmiştir.

Üçüncü ve dördüncü hafta öyküleştirilmiş iki metinle uygulamaya hazırlık yapılmıştır. İki haftalık bu uygulama sonunda öğrencilerin bu iki metne dair puanları önemsenmemiştir. Beşinci ve altıncı hafta ise öyküleştirilmiş son iki metinle uygulama yapılmıştır. Öğrencilerin bu iki metinden aldıkları puan ortalamaları son test puanları olarak kabul edilmiştir. Son uygulamadan yirmi gün sonra öğrencilere kalıcılık testi uygulanmıştır. Kalıcılık testinin altıncı haftada uygulanan metinle yapılması amaçlanmıştır. Fakat öğrenciler dört öyküleştirilmiş metinde yer alan bilgilerle ilgili kendi istekleriyle araştırma, sunum vb. etkinliklerde bulunmuşlardır. Araştırmacılar bu sebeplerden dolayı kalıcılık testinin öyküleştirilmiş farklı bir metinle yapılmasını uygun görmüşlerdir.

Bilgilendirici Metinleri Öyküleştirme Tekniğine Yönelik Görüşleri Belirleme

Araştırmada görüşmeye yirmi dört öğrenci katılmıştır. “Öyküleştirme Tekniğine Yönelik Öğrenci Görüşlerini Belirleme Ölçeğinde” iki soru yer almaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme sonunda elde edilen sonuçlar “benzer ya da aynı cevaplar” ölçütü dikkate alınarak, listelenmiştir.

Araştırmada görüşmeye yirmi öğretmen katılmıştır. “Öyküleştirme Tekniğine Yönelik Öğretmen Görüşlerini Belirleme Ölçeğinde” dört soru yer almaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme sonunda elde edilen sonuçlar kategorileştirilerek tablo halinde sunulmuştur.

2.5 Veri Analizi

Araştırmada birinci alt problem için elde edilen veriler, bağımlı gruplar t-testi ile analiz edilmiştir. Kalıcılık testi için veriler, Pearson korelasyon ile analiz edilmiştir. İkinci alt problem için elde edilen görüşler ise listelenmiştir. Üçüncü alt problem için elde edilen görüşler kategorileştirilmiştir.

3 Bulgular ve Tartışma

3.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan “İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinleri anlamada, öyküleştirme tekniğinin etkisi nedir?” sorusuna yönelik elde edilen bulgular Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Puanlarına İlişkin Eşleştirilmiş t-Testi Sonuçları

	n	X	SS	t	P
Öntest	24	48,4583	16,06232	-23,34574	0,000
Sontest	24	77,5000	12,61469		

$p < .05$

Bağımlı gruplar t-testi sonuçlarına göre; ön test ve son test arasında son test lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Öğrencilerin okuduğunu anlama puanlarına ilişkin eşleştirilmiş t- testi sonuçları, bilgilendirici metinleri anlamada; geleneksel yöntem uygulama ve öyküleştirme tekniği kullanma arasında okuduğunu anlama açısından anlamlı farklılık olduğunu göstermektedir ($t = -23,34574$, $p < .05$). Öğrencilerin ön test puan ortalaması ($\bar{X} = 48,4583$) ve son test puan ortalaması ($\bar{X} = 77,5000$)’dir.

Son testler ile kalıcılık testinden elde edilen puanlar arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Pearson korelasyon analizi yapılmış ve bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Korelasyon Analizi Sonuçları

		Kalıcılık
Sontest	Pearson Korelasyon	,981**
	P	,000
	N	24

** 0,01

Son testler ile kalıcılık testi arasında yüksek düzeyde pozitif (** 0,01 düzeyinde) ilişki bulunmuştur. Son testlerde yüksek puan alan öğrenciler kalıcılık testinde de yüksek, son testlerde düşük puan alan öğrenciler kalıcılık testinde de düşük puan almışlardır.

3.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğrencilerin öyküleştirme yöntemi ve metin türlerine (öyküleyici ve bilgilendirici metin) yönelik görüşleri şu şekildedir: Odak grup görüşmesinde toplam yirmi dört öğrenci ile görüşülmüştür. Görüşme beş oturumda beşer kişilik öğrenci grubu ile gerçekleştirilmiştir. Görüşmede öğrencilere, ikişer soru yöneltilmiştir. Öğrencilerin bu sorulara verdikleri cevaplar “benzer ya da aynı cevaplar” ölçütü dikkate alınarak özetlenmiştir. Özetlerken öğrencilerin söylediklerini bire bir almaya dikkat edilmiştir. Anlatım bozukluğu olan cümleler ise düzeltilerek verilmiştir. Öğrenciler Ö1,Ö2 şeklinde kodlanmıştır.

1. Bilgilendirici ve öyküleyici metinlerden hangisini daha ilgi çekici buluyorsunuz? Açıklayınız.

Görüşme yapılan yirmi dört öğrenciden on yedisi öyküleyici metinleri ilgi çekici bulurken, yedi öğrenci bilgilendirici metinleri ilgi çekici bulmuşlardır. Nedenlerini ise şu şekilde ifade etmişlerdir.

Bilgilendirici metinleri daha çok seviyorum, bu metinleri daha öğretici buluyorum, birçok konuda bizleri bilgilendiriyor (Ö1, Ö2, Ö3, Ö9, Ö13, Ö19, Ö11).

Öyküleyici metinleri eğlenceli buluyorum. Komik, hayal gücümüze geliştiriyor. Bilgilendirici metinler sıkıcı ilgimi pek çekmiyor (Ö17, Ö18, Ö21, Ö14, Ö16, Ö24,).

Öyküleyici metinleri daha ilgi çekici buluyorum, konuyu daha iyi anlamama sağlıyor, daha anlaşılır buluyorum, aynı zamanda eğlendiriyor (Ö5,Ö6, Ö4, Ö22, Ö10, Ö23).

Öyküleyici metinleri daha çok seviyorum, olayları yaşamış, o mekânları gezmiş görmüş gibi oluyorum. Bazen de kahramanların yerine kendimi koyabiliyorum. Böylece anlamam daha kolay oluyor ve öğrendiklerimi unutmuyorum (Ö12, Ö7, Ö8, Ö15, Ö20).

2. Bilgilendirici metinleri; geleneksel yöntemle mi, öyküleştirme yöntemiyle mi anlatılınca daha iyi anlıyorsunuz? Açıklayınız.

Görüşme yapılan yirmi dört öğrenciden, yirmi bir tanesi öyküleştirme yöntemini tercih ederken, üç tanesi geleneksel yöntemle ders işlemeyi tercih etmişlerdir.

Geleneksel yöntemi daha çok beğeniyorum, aklımda bu yöntemle bilgiler daha kalıcı oluyor. Bilgilendirici metinde anlatılan bilgileri daha sonra diğer derslerde kullanabiliyorum (Ö1, Ö2, Ö3).

Öyküleştirme yöntemi ile bilgiler aklımda daha kalıcı oluyor, öğrendiklerim daha uzun süre aklımda kalıyor, istekle dersi dinliyorum (Ö5, Ö6, Ö8, Ö13, Ö15, Ö16, Ö18).

Merak, heyecan, kalıcılık, eğlence öyküleştirme yönteminde (Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö17).

Öyküleştirme yöntemi eğlenceli, geleneksel yöntem sade ve sıkıcı geliyor bana. Bilgilendirici metinlerin öykü ile anlatılması daha faydalı ve güzel oluyor (Ö14, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22, Ö23, Ö24).

3.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “İlkokul öğretmenlerinin, bilgilendirici metinleri öyküleştirme tekniği kullanarak anlatmaya yönelik düşünceleri nelerdir?” sorusuna yönelik elde edilen bulgular Tablo 3’den Tablo 5’e kadar gösterilmiştir.

Öğretmenlerin öyküleştirme tekniğine yönelik düşüncelerini belirlemek için yapılan yarı yapılandırılmış görüşmede öğretmenlere dört soru sorulmuştur. Öğretmenlere sorulan sorular aşağıda verilmiştir.

1. Türkçe derslerinde öğrenciler bilgilendirici metinleri mi, öyküleyici metinleri mi anlamada daha çok zorlanıyorlar?
2. Öğrencilerin bilgilendirici metinleri anlamada zorlanmasının sebepleri neler olabilir?
3. Bilgilendirici metinleri işlerken özel bir yöntem kullanıyor musunuz?
4. Bilgilendirici metinleri öyküleştirme yöntemi kullanarak anlatmanın, anlamaya katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz? Açıklayınız...

a) Öğrencilerin Bilgilendirici Metinleri Anlamada Zorlanma Nedenleri

Öğretmenlere ilk olarak “Türkçe derslerinde öğrenciler bilgilendirici metinleri mi, öyküleyici metinleri mi anlamada daha çok zorlanıyorlar?” sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin tümü “Türkçe derslerinde öğrenciler bilgilendirici metinleri anlamada daha çok zorlanıyorlar.” (n=20, %100) cevabını vermiştir. İkinci olarak “Öğrencilerin bilgilendirici metinleri anlamada zorlanmasının sebepleri neler olabilir?” sorusu yöneltilmiştir. İkinci sorunun cevapları tablo 3’te gruplandırılarak verilmiştir. Bazı görüşlerde birden fazla öğretmen ortak görüş belirtmiştir. Tablo 3’teki verilere göre görüşmeye katılan öğretmenler, öğrencilerin bilgilendirici metinleri anlamada zorlanma nedenleri olarak; “Hikâye edici metinlerin daha zevkli olması” (n=18, %90), “Soyut kavramların bulunması” (n=15,

%75), “Kelimelere aşına olmama” (n=12, %60), “Bilgilendirici metinlerin yapısına alışık olmama” (n=10, %50), “Bilgilendirici metinlerde olay örgüsünün olmaması” (n=9, %45), “Öğrencilerin somut işlemler döneminde olması” (n=8, %40) görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 3. Öğrencilerin Bilgilendirici Metinleri Anlamasında Zorlanma Nedenleri

Kategori	f	%
Hikâye edici metinlerin daha zevkli olması	18	90
Soyut kavramların bulunması	15	75
Kelimelere aşına olmama (Kelime hazinesinin yetersiz olması)	12	60
Bilgilendirici metinlerin yapısına alışık olmama	10	50
Bilgilendirici metinlerde olay örgüsünün olmaması	9	45
Öğrencelerin somut işlemler döneminde olması	8	40
n=20		

Öğretmenlerin soruya verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

Bilgilendirici metinleri anlamada daha çok zorlanıyorlar. Çünkü kavramlar daha soyut geliyor, metinde geçen kavramlara uzak olduklarından anlama istenilen düzeyde gerçekleşmiyor (Ö1, Ö2, Ö3, Ö8, Ö7).

Bilgilendirici metinleri okumak istemiyorlar. Kelimelere aşına olmamaları hem okumayı hem anlamayı olumsuz etkiliyor (Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö14, Ö15).

Henüz somut işlemler dönemimde olan bu öğrenciler, öyküleyici metinleri daha ilgi çekici buluyorlar. Bu nedenle bilgilendirici metinler dikkatlerini çekmiyor, okumaktan çok hoşlanmıyorlar, dikkatlerini vererek okumuyorlar, öylesine okuyup geçiyorlar (Ö9, Ö11, Ö12, Ö13).

b) Bilgilendirici Metinleri İşlerken Özel Bir Yöntem Kullanıp Kullanmama Durumu

Öğretmenlerin, “Bilgilendirici metinleri işlerken özel bir yöntem kullanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar Tablo 4’de gruplandırılarak gösterilmiştir.

Tablo 4. Bilgilendirici Metinleri İşlerken Özel Bir Yöntem Kullanıp Kullanmama Durumu

Kategori	f	%
<i>Kelime Çalışması</i>	20	100
Drama	8	40
Özel Bir Yöntem Kullanmama	7	35
Oyunlaştırma	6	30
Öyküleştirme	5	25
n=20		

Tablo 4’deki verilere göre, görüşmeye katılan öğretmenlerin bir kısmı (n=7, %35) bilgilendirici metinleri işlerken özel bir yöntem kullanmadıklarını belirtmiştir. Fakat öğretmenlerin tümü (n=20, %100) bilgilendirici metinleri işlerken bilinmeyen kelimelerin çok olduğu için kelime çalışması yaptığını belirtmiştir. Görüşmeye katılan öğretmenlerin (n=13, %65)’i ise bilgilendirici metinleri işlerken özel bir yöntem kullandığını belirtmiştir. Tablo 4’deki verilere göre görüşmeye katılan öğretmenler, bilgilendirici metinleri işlerken; “Drama” (n=8, %40), “Oyunlaştırma” (n=7, %35), “Öyküleştirme” (n=5, %25) kullandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca bilgilendirici metinleri işlerken özel bir yöntem kullandığını belirten öğretmenler; bu yöntemleri tüm bilgilendirici metinlerde değil, bazı bilgilendirici metinlerde kullandıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin soruya verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

Hayır kullanmıyorum. Normal işleyip bitiriyorum, bazen görsellerden yararlanıyorum (Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö14, Ö15).

Evet kullanıyorum. Bilgilendirici metnin durumuna göre, oyunlaştırma, drama, öyküleştirme yöntemi kullanıyorum. Anlamaya katkısı olduğunu düşünüyorum (Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö14, Ö15).

Evet kullanıyorum. Metindeki anlaşılması zor kavramları açıklamak amaçlı kelime çalışması yapıyorum. Metnin ana fikrine yönelik etkinliklere yer veriyorum (Ö11, Ö12, Ö13, Ö15).

c) Bilgilendirici Metinleri Öyküleştirme Yöntemi Kullanarak Anlatmanın Anlamaya Katkı Sağlayıp Sağlamama Durumu

Öğretmenlere “Bilgilendirici metinleri öyküleştirme yöntemi kullanarak anlatmanın anlamaya katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin tümü “Bilgilendirici metinleri öyküleştirme yöntemi kullanarak anlatmak anlamaya katkı sağlar.” (n=20, %100) cevabını vermiştir. Öğretmenler, ilgili soruyu öyküleştirme tekniğinden ve öyküleyici metinlerin

özelliklerinden bahsederek açıklamışlardır. Öğretmenlerin cevapları öyküleştirme yönteminin avantajları ve öyküleyici metinlerin avantajları olarak kategorilere ve alt kategorilere ayrılmış, Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Öyküleştirme Yöntemi ve Öyküleyici Metinlerde Bilgilendirici Metinleri Anlamayı Kolaylaştıran Özellikler

Kategori	Alt Kategori	f	%
Öyküleyici Metinlerin Avantajları	Hayal dünyasına hitap etmesi	14	100
	Daha eğlenceli olması	14	100
	Merak uyandırması	12	87,71
	Günlük hayatla ilişkilendirmenin kolay olması	11	78,57
	Olay örgüsünün olması	10	71,42
	n = 14		
Öyküleştirme Yönteminin Avantajları	Jest ve mimik kullanma	20	100
	Anlatıcının sesini aktif olarak kullanması (öyküleştirme tekniğinin kulağa hitap etmesi)	18	90
	Drama tekniğini içermesi	12	60
	Bilgileri somut hale getirme	10	50
	n=20		

Tablo 5'teki verilere göre görüşmeye katılan öğretmenler, öyküleyici metinlerde bilgilendirici metinleri anlamayı kolaylaştıran özellikler olarak; "Hayal dünyasına hitap etmesi" (n=14, %100), "Daha eğlenceli olması" (n=14, %100), "Merak uyandırması" (n=12, %87,71), "Günlük hayatla ilişkilendirmenin kolay olması" (n=11, %78,57), "Olay örgüsünün olması" (n=10, %71,42) görüşlerini belirtmişlerdir. Öğretmenler, bilgilendirici metinleri anlamada öyküleştirme yönteminin avantajları olarak; "Jest ve mimik kullanma" (n=20, %100), "Anlatıcının sesini aktif olarak kullanması" (n=18, %90), "Drama tekniğini içermesi" (n=12, %60), "Bilgileri somut hale getirme" (n=10, %50) görüşlerini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin soruya verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

Evet, olacağına inanıyorum. Bu yaş grubundaki öğrenciler öyküleştirmeyi seviyorlar, eğlenceli buluyorlar. Daha dikkatli dinliyorlar, tüm bu etkenler anlama becerisine de katkı sağlıyor (Ö1, Ö2, Ö3, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15).

Öyküleyici metinlerde hikâye unsurlarının olması öğrencinin metni kendi hayatıyla ilişkilendirmesini kolaylaştırmakta ve bilgilerin kalıcılığını sağlamaktadır (Ö1, Ö2, Ö3, Ö13, Ö15).

Metinde olan olay örgüsü öğrencilerde merak uyandırmaktadır. Özellikle öyküleyici bir metni, öyküleştirme tekniği ile anlatarak daha eğlenceli ve daha dikkat çekici hale getirebiliriz (Ö1, Ö2, Ö3, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15).

Çok etkili olacağını düşünmüyorum. Geleneksel yöntem kullanmayla arada çok fark yaratacağı görüşünde değilim (Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö14, Ö15).

Öyküleştirme yönteminde öğretmenin sesini, metindeki olaylara ve karakterlere göre değiştirmesi öğrencinin metni daha dikkatli dinlemesini sağlıyor (Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö14, Ö15).

4 Sonuç

İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinleri anlamada, öyküleştirme tekniğinin etkisini araştırmak amacıyla yapılan bu araştırmada elde edilen bulgular tartışılarak ortaya konulmuştur.

Araştırmada, öğrencilerin okuduğunu anlama puanlarına ilişkin eşleştirilmiş t- testi sonuçları, bilgilendirici metinleri anlamada geleneksel yöntem uygulama ve öyküleştirme tekniği kullanma arasında okuduğunu anlama açısından anlamlı farklılık olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin okuduğunu anlama puanlarına ilişkin eşleştirilmiş t- testi sonuçları, bilgilendirici metinleri anlamada geleneksel yöntem uygulama ve öyküleştirme tekniği kullanma arasında okuduğunu anlama açısından anlamlı farklılık olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin ön test puan ortalaması ($\bar{x} = 48,4583$) iken uygulama sonrası son test puan ortalaması ($\bar{x} = 77,5000$) olarak tespit edilmiştir. Bilgilendirici metinlerin öyküleştirme tekniği kullanılarak anlatılması, öğrencilerin anlamalarına olumlu katkı sağlamıştır. Öyküleştirme tekniğinin anlama becerilerini arttırdığı görülmüştür. Sidekli (2005), Tayşi (2007), Yıldız, Ateş ve Rasinski (2010) tarafından yapılan çalışmada beşinci sınıf öğrencilerinin metin türlerinden öyküleyici metinleri bilgilendirici metinlere göre daha kolay anladıkları tespit edilmiştir. İlgili çalışmaların bulguları da araştırmamızı destekler niteliktedir.

Çalışma grubunun son test ve kalıcılık testi başarı puanlarına bakıldığında son test ile kalıcılık testi arasında yüksek düzeyde pozitif (**0,01 düzeyinde) bir ilişki bulunmuştur. Son testlerde yüksek puan alan öğrenciler kalıcılık testinde de yüksek, son testlerde düşük puan alan öğrenciler kalıcılık testinde de düşük puan almıştır. Bu da bilgilendirici metinleri anlamada öyküleştirme tekniğinin öğretim sürecinde kalıcı öğrenmeye katkı sağladığı şeklinde yorumlanmıştır.

Öğrencilerle yapılan odak grup görüşmesinde öğrencilere metin türü (bilgilendirici-öyküleyici) tercihleri sorulmuştur. Öğrencilerin büyük bir bölümü öyküleyici metin türünün daha ilgi çekici olduğunu belirtmiştir. Bu durum bilgilendirici metinlerin okunabilirliğinin öyküleyici metinlerden daha zor olmasından kaynaklanmaktadır (Özdemir, 2016; Bağcı ve Ünal, 2013; Okur ve Arı, 2013). Bilgilendirici

metinlerin öyküleyici metinlerden daha karmaşık olması ve öyküleyici metinler kadar tanıdık olmaması, bilgilendirici metinlerin daha zor anlaşılmasının nedeni olarak gösterilebilir (Crowe, 2007; Singer, Harkness ve Stewart, 1997). Okunabilirliği zor olan metinlerin anlaşılabilirliği de zor olacaktır. Bu nedenle bilgilendirici metinleri daha anlaşılır hâle getirecek teknikler kullanılabilir. Yine metnin işlenmesine yönelik uygulanan tekniklerden öyküleştirme tekniğini öğrenciler; anlaşılabilirlik, kalıcılık, hatırlanabilirlik ve zevkli olma gibi özellikler nedeniyle geleneksel yöntemlere tercih etmişlerdir. Öğrenciler, öyküleştirme tekniğiyle derse etkin olarak katılmış, drama yapmış, konu ile ilgili araştırma yaparak sunu hazırlamış ve metni olay örgüsü içerisinde işlemişlerdir. Bu durum öğrencilerin öyküleştirme tekniğini seçme sebebi olarak değerlendirilmiştir.

Öğretmenlerle yapılan grup görüşmesinde öğretmenler; bilgilendirici metinlerin öyküleyici metinlere göre daha zor anlaşıldığını, yapısının daha zor olduğunu, öğrencilerin öyküleyici metinlerde daha çok eğlendiğini ve sevdiğini belirtmişlerdir. Özellikle öyküleyici metinlerde hikâye unsurlarının olmasının kalıcılığını sağladığını belirtmişlerdir. Öğretmenler öyküleştirme yönteminin bilgilendirici metinleri anlamada faydalı olacağını belirtmişler. Bunun yanında oyun, drama gibi farklı tekniklerin de kullanılabilmesine vurgu yapmışlardır.

İlkokul dördüncü sınıf Türkçe ders kitaplarında hem bilgilendirici hem de öyküleyici metinlere yer verilmektedir (Bıyıklı ve Öztaş, 2017). Bu metinlerin çoğunluğu öyküleyici metinlerdir. Öğrenciler farklı metin türleri ile tanışmalı ve bilgi edinmelidir. Ancak bu metin türleri seviyelerine uygun olarak seçilmelidir. Henüz somut işlemler döneminde bulunan dördüncü sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinleri okuyup anlayabilmeleri, öyküleyici metinlere göre daha zor olmaktadır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinleri anlama düzeylerinde sorunlar yaşanmaktadır (Özdemir ve Kiroğlu, 2017). Bilgilendirici metinleri daha anlaşılır yapmak için öyküleştirme tekniği kullanılabilir. Okuduğunu anlayabilme becerisinin gelişmesi aynı zamanda öğrencilerin Türkçe dersine karşı da olumlu tutum geliştirmelerine dolaylı yoldan katkı sağlamış olacaktır (Kara, 2010).

Eren (2015), öyküleştirme yöntemine dayalı yaptığı çalışmada okul öncesi öğrencilerin farklılıklara saygı kazanımını edinmelerinde etkili olduğunu; Yiğit ve Erdoğan (2008), öyküleştirme yöntemine dayalı öğretim sürecinin geleneksel yöntemlere göre öğrencilerin yaratıcı düşünme düzeylerini geliştirmelerine katkı sağladığını; Avcı ve Yüksel (2013) ise yaptıkları çalışmada öykü temelli öğrenmenin dördüncü sınıf öğrencilerinin akademik başarılarını arttırdığını ve öğrencilerin öğrenme sürecini sahiplenmelerini sağladığını ortaya koymuşlardır. Yapılan çalışmada ise bilgilendirici metinleri anlamada öyküleştirme tekniği, dördüncü sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerinin gelişmesine katkı sağlamıştır.

Yapılan araştırmalar göstermiştir ki öyküleştirme yöntemi ile öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenme sürecine dâhil olmakta, öğrencilerin pasif durumdan aktif duruma geçmeleri sağlanmakta, ders daha ilgi çekici ve zevkli kılınmakta böylece öğrencinin derse olan motivasyonunun artması sağlanarak öğrenme sürecine katkıda bulunmaktadır. Böylece dördüncü sınıflar için okunabilirliği ve anlaşılabilirliği zor olan bilgilendirici metinler, öyküleştirme yöntemi ile daha anlaşılabilir bir hâl almaktadır.

5 Kaynaklar

- Abrahamson, C. (1998). Storytelling as a pedagogical tool in higher education. *Education*, 118(3), 450-451.
- Akyol, H. (2008). Yeni programa uygun Türkçe öğretim yöntemleri. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Avcı, S. & Yüksel, A. (2013). Öykü temelli öğrenme yaklaşımına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri. *Sakarya University Journal of Education*, 3(2), 21-35.
- Bağcı, H. & Ünal, Y. (2013). İlköğretim 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeyi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(3), 12-28.
- Best, R. M., Floyd, R. G. & McNamara, D. S. (2008). Differential competencies contributing to children's comprehension of narrative and expository texts. *Reading Psychology*, 29, 137-164.
- Bıyıklı, H. & Öztaş, Y. (2017). İlköğretim Türkçe ders ve öğrenci çalışma kitabı. Ankara: Doku Yayınları.
- Crowe, D. E. (2007). Reading comprehension instruction in the middle grades for students with learning and behavior problems. *Unpublished doctoral dissertation*, Auburn University, USA.
- Demirel, M. (1996). Bilgilendirici metin türünün ve okuduğunu kavrama becerisinin altıncı sınıf öğrencilerinin öğrenme düzeyine etkisi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Eren S. (2015). Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin beş yaş çocuklarında farklılıklara saygı kazanımına etkisinin incelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Green, M. C. (2004). Storytelling in teaching. *Observer*, 17(4), 37-54.
- www.psychologicalscience.org/observer/getArticle.cfm?id=1562 adresinden elde edildi.
- Günay, D. (2007). *Metin bilgisi*. İstanbul: Multilingual
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kara, Ö. T. (2010). Dramayla öykü oluşturma yönteminin ilköğretim ikinci kademe Türkçe öğretimine etkisi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Köprülü, F. (1999). Edebiyat araştırmaları. Ankara: TTK Basımevi.
- Özdemir, S. (2016). Beşinci sınıf Türkçe ders kitabındaki öyküleyici ve bilgilendirici metinlerin okunabilirlik durumu. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 1(1), 33-46.
- Özdemir, Y. & Kiroğlu, K. (2017). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinlerde okuduğunu anlama düzeyleri. *Pegem İndeks (Küreselleşen Dünyada Eğitim)*, 496-502.

- Pilav, S. & Oğuz, M. M. (2013). Türkçe ders kitaplarında yer alan metin türleri üzerine bir araştırma. *Sosyal Bilimler*, 3(2), 16-30.
- Sidekli, S. (2005). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin öğretici ve öyküleyici metinlere göre okuduğunu anlama becerilerinin sınanması. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sidekli, S., Tangülü, Z. & Yangın, S. (2013). Sosyal bilgiler öğretimi: Öğretmenim bana hikâye anlatır mısın? *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(4), 311-323.
- Singer, M., Harkness, D. & Stewart, S. T. (1997). Constructing inferences in expository text comprehension. *Discourse Processes*, 24, 199-228.
- Tayşi, E. K. (2007). İlköğretim 5. ve 8. sınıf öğrencilerinin hikâye ve deneme türü metinlerindeki okuduğunu anlama becerilerinin karşılaştırılması (Kütahya ili örneği). *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- TDK (2018). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5b2890e535_46a3.00200354 adresinden 18/06/2018 tarihinde alınmıştır.
- Temizkan, M. (2009). *Metin türlerine göre okuma eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yiğit, E. Ö. & Erdoğan, T. (2008). Sosyal bilgiler dersinde uygulanan öyküleştirme yönteminin ilköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin yaratıcı düşünme düzeylerine etkisi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17 (3), 399-416.
- Zabel, M. K. (1991). Storytelling, myths, and folk tales: Strategies for multicultural inclusion. *Preventing School Failure*, 36(1), 32-24.
- Zembat, R. & Zulfikar, S. (2006). Okul öncesi öğretmenlerinin sohbet ve hikâye etkinliklerinde kullandıkları öğretim yöntemlerinin incelenmesi. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 6(2), 587-608.

Extended Abstract

Informative texts contain complex and nontrivial information (Singer, Harkness and Stewart, 1997). At the center of the informative text is the subject to be explained (Temizkan, 2009). The understanding of informative texts is more difficult than the narrative texts (Best, Floyd and McNamara, 2008). Researchers believe that the technique of narrating informative texts will ensure the understanding of informative texts.

The aim of this study is to investigate the effect of the narrative technique on the comprehension of the informative texts of the 4th grade elementary school students. "What are the effect of the narrative technique on the comprehension of the informative texts of the 4th grade elementary school students? what do 4th grade elementary school students think about the use of narrative technique in telling informative texts? what do teachers think about the use of narrative technique in telling informative texts?" are asked and answered in the study. The first study group of the study was 24 students in the 4th grade in primary school. The second study group consists of 20 elementary school 4th grade teachers. The study group was conducted with an easy comparison sampling technique. Explicit sequential mixed pattern model in mixed models.

Textbooks from 4th grade textbooks, textbooks from the appropriate children's magazines and books at that level, the recommendation of teachers and field experts. For texts, there are two simple, three deep questionnaires that are very simple, photos for answering to the students after applying them. His practice has been made some weeks apart. The first two text methods will be done, and scores will be pre-test scores. Later, two texts with stories were prepared. In the last two texts, practice and evaluation, the average score of these two texts was accepted as final test scores. Identification of the final test scores After 20 days, the final text has been applied to test the permanence. A focus group interview was held to determine the views of students and teachers on the narrative technique. The data obtained for the first sub-problem in the study were analyzed by t-test for dependent groups. For the retention test, the data were analyzed by Pearson correlation. The data obtained for the second sub-problem were listed in line with the opinions of the students. The data obtained for the third sub-problem was categorized in the direction of teachers' opinions.

The informative texts in the paired t-test on the reading comprehension scores of the students mean; it seems that there is a meaningful difference in terms of understanding between the use of traditional methodology and the use of narrative techniques. It was found that the scores of the pre-test on the reading comprehension of the students were ($x = 48,4583$) and the scores of the pre-test on the reading comprehension of the students were ($x = 77,5000$). According to these results narrative technique contributes on the comprehension of the informative texts of students. The Narrative Technique can improve reading comprehension skills. When the scores of the final test and retention test of the study group were examined, it was seen that there was a high positive correlation between the posttest and persistence test. According to the results obtained from the research; it was determined that the narrative technique contributed to permanent learning in the teaching process and that students and teachers showed a positive attitude towards the technique of narrating informative texts.